

درس ۱۱ : شهدا خورشیدند

بِسْمِ تَعَالَى

هم خانواده

واژه نامه

حادثه : حوادث

چنین : این گونه

شهید : شهدا - شاهد - شهود

چون : همچون - مانند - مثل - همانند

معلم : علم - عالم - تعلیم

متضاد

نظر : ناظر - نظاره - نظارت

زیبا ≠ زشت داخل ≠ بیرون - خارج

تاریخ ادبیات

سلمان هراتی : شاعر معاصر ایرانی است که در اوّل فروردین سال ۱۳۳۸ در روستای مزدشت تنکابن مازندران در خانواده‌ای مذهبی متولد شد و در آبان ماه ۱۳۶۵ نیز از دنیا رفت. او از شاعران مذهبی و متعهد به انقلاب بود. تخلص او در شعر آذرباد است. دیوان سروده های او عبارت انداز : دری به خانه ی خورشید، از آسمان سبز، از این ستاره تا آن ستاره .

دانش زبانی

تشبیه: یکی از آرایه های ادبی است که شاعران و نویسندگان، برای زیبایی نوشته ها و شعر های خود، از آن استفاده می کنند تشبیه یعنی مانند کردن کسی یا چیزی به کسی یا چیزی دیگر است. مثال : ستاره مثل الماس درخشان است. این جمله، ستاره به الماس مانند شده است. ستاره و الماس هر دو درخشان هستند.

هر تشبیه ۴ قسمت دارد :

قسمت اول (مُشَبَّه) : جزئی که می خواهیم آن را تشبیه کنیم. (در مثال بالا ستاره مُشَبَّه است.)

قسمت دوم (مُشَبَّه به) : بخشی که مشبه را به آن مانند می کنیم. (در مثال بالا الماس مُشَبَّه به است.)

قسمت سوم (وجه شَبَه) : وجه مشترک بین مُشَبَّه و مُشَبَّه به . (در مثال بالا درخشان بودن ویژگی مشترک ستاره و الماس است که درخشان وجه شَبَه است.)

قسمت چهارم (ادات تشبیه) : کلماتی که نشانگر تشبیه هستند. (مانند، مثل، همانند، همچون، چون، به سان، و...).

نکته : در یک جمله ی تشبیهی، ممکن است یک یا چند قسمت پنهان باشد. مثال ۱ : چون چراغی است که در خانه ی ما می

سوزد. مُشَبَّه «شهید» است که در جمله نوشته نشده است. مثال ۲ : شهدا خورشیدند

قالب شعر : شعر نو

۱- زنگ انشا بود و معلّم با ما این چنین گفت .

۲- بچه ها توجّه کنید به نظر ما شهدا همچون خورشید هستند. آرایه (تشبیه: قسمت اوّل شهدا قسمت دوم خورشید قسمت سوّم و چهارم حذف شده است).

۳- مرتضی گفت: شهید مثل گل شقایق سرخ است. آرایه (تشبیه: قسمت اوّل شهید قسمت دوم شقایق قسمت سوّم سرخ بودن قسمت چهارم چون).

۴- دانش آموز دیگری گفت: شهید مانند چراغی است که در خانه ی ما می سوزد و نور می دهد. آرایه (تشبیه: قسمت اوّل حذف شده است (شهید) قسمت دوم چراغ قسمت سوّم سوختن و نشان دادن راه قسمت چهارم چون

۵- و کسی دیگر گفت شهید مانند داستانی پر از حادثه و زیبایی است. آرایه (تشبیه: قسمت اوّل شهید قسمت دوم داستان قسمت سوّم پر از حادثه و زیبایی بودن قسمت چهارم حذف شده است).

۶- مصطفی گفت: شهید مانند یک نمره ی بیست است که در دفتر قلب من و تو می ماند. آرایه (تشبیه: قسمت اوّل شهید قسمت دوم نمره ی بیست قسمت سوّم بارزش بودن و ماندگاری قسمت چهارم مثل).

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir